Meerdere mogelijkheden

Combinaties voor het onderwerken van een vanggewas

De verplichte teelt van een vanggewas op zand- en lössgrond betekent dat er ook meer vanggewas komt dat in het voorjaar moet worden ondergewerkt. Een uitdaging, want een goed geslaagd gewas laat zich niet zomaar onder de grond stoppen. Afgelopen maand waren er twee demonstraties, waarbij vijf combinaties toonden wat ze kunnen.

De eerste keer dat cumelaondernemers vanaf dit jaar werk hebben met een vanggewas is als ze het voor 1 oktober moeten hebben gezaaid. Dit jaar is er immers voor het eerst de verplichting dat er na maïs op zand- en lössgrond voor 1 oktober een vanggewas moet zijn gezaaid. Het moet de stikstof uit late nalevering door de trage mineralisatie uit mest vasthouden in de bodem. Een tweede voordeel is dat het vanggewas organische stof toevoegt aan de bodem. De tweede keer werk komt er als het vanggewas na 1 februari weer mag worden vernietigd. Als er weer maïs op het perceel komt, is het zaak dit voor 1 april te doen, mits de omstandigheden het toelaten natuurlijk. Tussen het moment van vernietigen en het vrijkomen van de stikstof uit het vanggewas zit, door een trage mineralisatie, zeker drie maanden tijd. Als het vanggewas na 1 april wordt vernietigd, komt de stikstof niet meer ten goede aan het maïsgewas. Begin maart organiseerden de projecten Grondig Boeren met Water en Grondig Boeren met Maïs samen met LTO Noord en DLV Advies twee demonstraties rond het onderwerken van vanggewassen. Op beide demonstraties toonden vijf combinaties wat ze konden.

Bovengrondse delen kapot maken

De meest eenvoudige manier van vernietigen van het vanggewas is de spuitmachine met Roundup, maar dat ligt maatschappelijk nogal gevoelig. Daarom verdienen andere methoden de aandacht. Bij een massaal vanggewas is het zaak dat de bovengrondse delen goed kapot worden gemaakt, om te voorkomen dat het gewas als een storende laag wordt ingekuild. Bovendien moeten de wortels goed worden losgesneden, omdat anders hergroei op de loer ligt. Vooral Italiaans raaigras geeft een snelle hergroei, maar ook rietzwenk is een taaie rakker.

Op beide demonstraties, eerst in Midlaren in een gewas Italiaans raaigras en later in Havelterberg in een perceel rogge, werden machines of combinaties van machines getoond die in één werkgang de bovengrondse delen verkleinen en het gewas inwerken. Een overzicht van de mogelijkheden en beperkingen van de verschillende systemen.

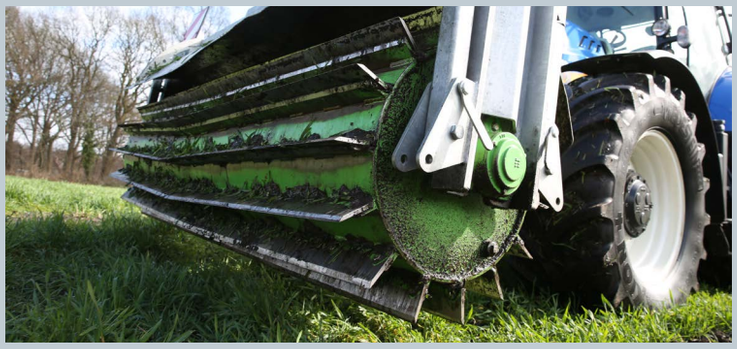
TEKST & FOTO'S: **Arend Jan Blomsma**

De Kuhn-hakenfrees levert heel mooi werk. Hij snijdt alles goed los en werkt het mooi door de bodem. De keerzijde is dat door de lage rijsnelheid de capaciteit laag is. Bovendien komt de grond behoorlijk fijn te liggen, wat een nadeel is op slempgevoelige grond.

De Pöttinger Terradisc-schijveneg werkte zonder voorafgaande verkleining van het gewas. Dat ging in deze rogge behoorlijk goed. Dankzij de grote schijven, met een diameter van 58 centimeter, snijdt hij alles mooi los. Met een rijsnelheid van 10-12 km/u is de capaciteit ook goed.

De Zocon Greencutter is vooral geschikt voor het verkleinen van de bovengrondse delen. De rol heeft een diameter van 85 centimeter, inclusief de in V-vorm geplaatste messen. Het leeggewicht is 1800 kilo, maar met water gevuld komt het gewicht op 2600 kilo.

Het sologebruik viel op de demonstratie tegen, ook omdat het gewas aan de korte kant was. Maar met een schijveneg was het werk goed, al bleven er wel wat pollen achter. Dankzij een rijsnelheid van ongeveer 10-12 km/u is de capaciteit hoog.

De Zocon Greencutter werkte in combinatie met een Kverneland Qualidisc Pro-schijveneg. Deze heeft grote schijven, met een diameter van 62 centimeter. Het tandenrek achter de tweede rol voorkomt dat het organische materiaal in de aandrukrol wordt gegooid.

De Pöttinger Synkro-vleugelschaarcultivator werkte in combinatie met een Fox-schijveneg. Deze heeft vrij kleine schijven, waardoor hij in sologebruik niet tot zijn recht kwam. In deze combinatie leverden ze goed werk, al vroeg het wel behoorlijk wat vermogen.

De Teknos-klepelmaaier doet uiteraard niets aan de ondergrondse delen, maar de bovengrondse delen worden wel heel goed versnipperd. De machine werkte hier in combinatie met een Rabe-vleugelschaarcultivator.

De vleugels aan de scharen moeten ervoor zorgen dat de grond volledig door wordt gesneden. De indruk bestond dat tijdens de demo de beide vleugelschaarcultivators wat diep werkten, waardoor pollen achterbleven, die opnieuw kunnen uitlopen.

Het beeld dat de Zocon Greencutter in combinatie met de Kverneland-schijveneg achterliet. Het beeld lijkt wat grof, maar de Kverneland sneed wel veel los. De rol drukt de grond weer aan en dat is gemakkelijk bij het ploegen.

Van links naar rechts de Teknos-klepelmaaier met Rabe-vleugelschaarcultivator, de Pöttinger-frontschijveneg met Pöttinger-vleugelschaarcultivator, de Pöttinger-schijveneg en de Kuhn-frees met haakse messen.